

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
tirsdag 11. september 2018 kl. 08:00
i
Kenilworth, England

Møtet ble hevet kl. 09.30

Til stede:	Bjørg Tørresdal, Helge Aske (vara for Vibeke Andersen), Kristin Taraldsrud Hoff, Ann Elise Hildebrandt (vara for Jan-Egil Pedersen), Harald A. Lein (vara for Anne Jødahl Skuterud), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Trine Hasvang Vaag, Trond Reierstad, Lars Petter Bartnes og Hege Berg-Knutsen (vara for Sigrid Helland).
Forfall:	Ann Merete Furuberg (vara kunne heller ikke møte), Vibeke Andersen, Jan-Egil Pedersen, Anne Jødahl Skuterud og Sigrid Helland.
Fra Landbruksdirektoratet:	Jørn Rolfsen, Marit Jerven, Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Bjørn Skjeppe, Lise Wirstad Dynna, Hege Heiberg, Hans Peder Hvide Bang, Anders Leine, Mari Vengnes og Ida Louise Bjønness

Saksliste

075/18	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
076/18	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	4
077/18	Orientering fra markedsregulator.....	6
078/18	Melk - Budsjett 2018 for Norsk Gardsost - Omdisponering i bruk av omsetningsmidler.....	8
079/18	Egg - Orientering om nivået på kostnadene for reguleringslagring.....	10
080/18	Søknad om kompensasjon for slaktning av lett gris.....	14
081/18	Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - status for arbeidsgruppene.....	20
082/18	Møteplan for Omsetningsrådet for 1. halvår 2019.....	22

Saksnr.: 075/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 18/51031-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter ble sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer.
Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 076/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 18/51031-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 23. august 2018 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 077/18	Sektor: Kjøtt, egg, korn og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 18/51031-3

Møtebehandling

Trond Reierstad tilføyde til sin presentasjon opplysning om at en helt fersk prognose for 2018 tilsa en økning i volum på 15 mill. liter sammenliknet med forrige prognose. Lars Petter Bartnes oppsummerte overordnet fra fasene i arbeidet med konsekvensene av årets tørkesommer. Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Harald A. Lein
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonene er lagt ut på Jottacloud.

Saksnr.: 078/18	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Melk - Budsjett 2018 for Norsk Gardsost - Omdisponering i bruk av omsetningsmidler	Saksnr.: 16/61266-26

Beskrivelse

Tine SA (Tine) søker på vegne av Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) om at inntil 200 000 kroner bevilget til Norsk Gardsosts NM-arrangement 2018 omdisponeres til å dekke del av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards (WCA). Saken har blitt behandlet i konsernstyret i Tine og i styret i OFM.

Omsetningsrådet (OR) vedtok 14. desember 2017 at OFM tildeles inntil 200 000 kroner i 2018 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedelede meieriprodukter. Forutsetningen for tildeling av midlene var at de skulle brukes til råvarekostnad og dommer ved Norsk Gardsosts NM-arrangement. På grunn av WCA blir ikke NM-arrangementet gjennomført. Norsk Gardsost ønsker derfor at midlene kan brukes til å dekke varekostnader ved deltagelse i Bergen Matfestival og i WCA.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag vedrørende omdisponering av midlene til Norsk Gardsost for 2018.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Det forutsettes at midlene brukes til Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i WCA, og at dette synliggjøres i regnskapet. OFM har ansvar for at midlene brukes i tråd med forutsetningene.

Vedlegg

Brev fra Tine datert 16. august 2018

Søknad fra Norsk Gardsost datert 1. juli 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner at inntil 200 000 kroner bevilget til Opplysningskontoret for meieriprodukter til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement 2018 kan overføres til delvis dekning av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards.
2. Opplysningskontoret for meieriprodukter må levere dokumentasjon på at midlene er brukt som forutsatt under punkt 1 i forbindelse med fremleggelsen av regnskapet for 2018.

Melk - Budsjett 2018 for Norsk Gardsost - Omdisponering i bruk av omsetningsmidler

Tine SA (Tine) søker i brev av 16. august 2018 om at inntil 200 000 kroner bevilget til Norsk Gardsosts NM-arrangement 2018 omdisponeres til å dekke del av Norsk Gardsosts varekostnad ved deltagelse i Bergen Matfestival og i World Cheese Awards (WCA).

Forslaget om omdisponering av midler ble behandlet og godkjent av konsernstyret i Tine og styret i OFM før søknaden ble sendt Landbruksdirektoratet.

Opprinnelig budsjettforslag for Norsk Gardsosts NM-arrangement 2018

Omsetningsrådet vedtok på sitt møte 14. desember 2017 å tildele OFM inntil 200 000 kroner i 2018 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedte meieriprodukter. I det fremlagte budsjettet ble varekostnader budsjettert til 150 000 kroner (utstilling) og dommerkostnader (dommerkurs og bedømming) ble budsjettert til 50 000 kroner. Kostnadene som skulle dekkes av omsetningsavgiftsmidler utgjorde 28 prosent av totalbudsjettet for arrangementet.

Søknad om omdisponering av midler til Norsk Gardsost 2018

I november 2017 ble Norge tildelt arrangementet World Cheese Awards (WCA) i 2018. Arrangementet skal foregå i Bergen i november 2018. Norsk Gardsost vil derfor ikke arrangere NM i håndverksforedte meieriprodukter i 2018, men bruke ressursene sine inn mot WCA. Norsk Gardsost søker om å få bruke de bevilgede midlene til NM-arrangementet i 2018 til delvis dekning av varekostnader (utstilling) til et «kickoff» under Bergen Matfestival 31. august til 2. september 2018 for å bygge opp mot WCA, og deltagelse i WCA der de sammen med Tine skal lage et ostebord med oster fra hele landet.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet mener at Norsk Gardsosts NM-arrangement og Norsk Gardsosts deltagelse ved Bergen Matfestival og WCA er sammenlignbare og vil være i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 nr. 1. Arrangementene innebærer å vise frem og opplyse om ostene og kan være med på å øke omsetningen av lokalt foredte melkeprodukter. Landbruksdirektoratet oppfatter at alle gardsostprodusenter som har godkjenning fra Mattilsynet kan delta i Norsk Gardsost sine arrangementer. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag vedrørende omdisponering av midlene som angitt i søknaden under forutsetning av at formålet ivaretas. Etter Landbruksdirektoratets vurdering kan derfor OFM tildele midler til Norsk Gardsosts deltagelse i Bergen Matfestival og i WCA i 2018.

Saksnr.: 079/18	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Egg - Orientering om nivået på kostnadene for reguleringslagring	Saksnr.: 18/24963-7

Beskrivelse

I Omsetningsrådets møte 22. juni 2018, sak 54/18, ba OR om en nærmere redegjørelse for nivået på kostnadene for reguleringslagring av egg. Nortura har i brev av 29. august beskrevet dette.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg**

Brev fra Nortura 29. august 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Redegjørelsen fra markedsregulator om nivået på kostnadene for reguleringslagring av egg tas til orientering.

Egg - Orientering om nivået på kostnadene for reguleringslagring

I Omsetningsrådets møte 22. juni 2018, sak 54/18, der satsene for markedsregulering av egg for første halvår 2018 ble vedtatt, ba Omsetningsrådet om en nærmere redegjørelse for nivået på kostnadene for reguleringslagring.

Nortura har beskrevet følgende om prinsippene for lagring av egg:

“Skallegg kan ikke lagres til konsum, og reguleringslagring av egg omfatter råvare som benyttes til eggprodukter. Heller ikke slike egg kan lagres veldig lenge, og i praksis blir det utfordringer med holdbarheten til egg etter 8 uker. Derfor legges det stor innsats i å unngå for mye overskuddsegg til lagring. Total kostnad til reguleringslagring av egg blir ut fra dette begrensede beløp.

Retningslinjene § 2.1:

"Kostnader ved kjølelagring av egg og eggprodukter godtgjøres fra og med andre uke etter faste satser per kg per ukes lagring til dekning for renter, forsikring, svinn, lagring og håndtering."

Lagring av egg som råvare for eggprodukter må ses i sammenheng med den betydning eggproduktvirksomheten har i markedsreguleringen av egg. Eggproduksjonen er i utgangspunktet ganske jevn, men salget varierer mellom sesonger. Lagring av egg og produksjon av eggprodukter bidrar til å utjevne markedet."

Kostnadsutvikling

Videre beskriver Nortura kostnadsutviklingen for egg slik:

“Lagringssatsen har ikke variert vesentlig mellom perioder, og forskjell i lagringskostnader skyldes mest variasjon i mengde egg lagret. Lagringskostnaden har eksempelvis variert fra knapt kr 300.000,- i 2016 mot 1,9 mill. kroner i 2013.

Oversikten under viser utvikling av mengde egg på reguleringslager, kostnad med egglagringen og sats fastsatt på halvår fra 2010. Sammenstillingen understreker at det er mengde egg på lager som har betydning for lagringskostnaden. Endring i kostnad og sats pr. kg måler mot foregående halvår.»

	Mengde (kg)	Lagerkostnad (kr)	Endret kostn	Sats, øre pr kg pr uke	Endret sats
2018					
1. halvår	3 139 230	279 391	33 %	8,9	117 %
2017					
2. halvår	11 228 905	853 397	197 %	7,6	112 %
1. halvår	6 379 348	433 796	484 %	6,8	92 %
2017	17 608 253	1 287 192			
2016					
2. halvår	1 211 523	89 653	46 %	7,4	100 %
1. halvår	2 626 572	194 366	23 %	7,4	99 %
2016	3 838 095	284 019			
2015					
2. halvår	11 397 254	854 794	100 %	7,5	101 %
1. halvår	11 555 938	855 139	103 %	7,4	91 %
2015	22 953 192	1 709 933			
2014					
2. halvår	10 206 087	826 693	222 %	8,1	88 %
1. halvår	4 056 077	373 159	40 %	9,2	115 %
2014	14 262 164	1 199 852			
2013					
2. halvår	11 522 156	921 773	92 %	8,0	95 %
1. halvår	11 953 357	1 004 082	82 %	8,4	115 %
2013	23 475 513	1 925 854			
2012					
2. halvår	16 845 784	1 229 742	212 %	7,3	97 %
1. halvår	7 742 173	580 663	2834 %	7,5	97 %
2012	24 587 957	1 810 405			
2011					
2. halvår	266 098	20 490	3 %	7,7	104 %
1. halvår	10 277 571	760 540	87 %	7,4	101 %
2011	10 543 669	781 030			
2010					
2. halvår	12 037 916	878 768	60 %	7,3	89 %
1. halvår	17 793 948	1 459 104		8,2	
2010	29 831 864	2 337 872			

Praktisering av egglagring

Nortura forklarer praksisen av egglagring på følgende måte:

“Egg lagres primært på et fast lager – Cooling Partner. I perioder med mye overskuddsegg har det enkelte år vært nødvendig å benytte andre lagre i tillegg. Nortura har erfart at det kan være vanskelig å skaffe lager med 8-12 grader til egg. I 2013 økt egg til lagring raskt, og det ble skaffet et lager som ikke hadde god nok kompetanse til å lagre egg. Resultatet ble at egg måtte kasseres, og reguleringen ble påført store og uventede kostnader.”

Lagringsforhold for egg 2018

Nortura beskriver lagringsforholdene for egg i 2018 på følgende måte:

“Våren 2018 var det fram til påske så mye egg på lager at det ble vurdert som nødvendig å leie annet lager i tillegg til en noe høyere pris. Andelen på dette lageret ble anslått til 35% av de lagrede eggene.

For å sikre seg lager måtte Nortura inngå en langsiktig avtale, og i den nye avtalen er det fast leiepris pr uke, ikke pr pall. Det vil lønne seg så lenge det er over et visst antall paller på lager. Første halvår 2018 klarte markedsregulator å holde et svært lavt egglager. Med lagerbetingelsene på dette lageret ble kostnadene pr. kg egg imidlertid store. For andre halvår 2018 er egglageret høyere, og inngått lageravtale blir mer lønnsom. Fra 2019 er nybygget til Cooling Partner ferdig med mye større kapasitet slik at andre egglagre blir unødvendig.

Lagringskostnader for egg første halvår 2018 ble kr 279 391,-, og det er en svært lav kostnad. Dette viser at variasjon i lagringskostnader kommer av mengde egg på lager og i svært liten grad øker ved en begrenset endring i lagerkostnad pr. kg. Det helt avgjørende er å holde eggmengden på reguleringslager så lavt som mulig.”

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har ingen merknader til redegjørelsen fra Nortura.

Saksnr.: 080/18	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Søknad om kompensasjon for slakting av lett gris	Saksnr.: 18/41872-2

Beskrivelse

På bakgrunn av gjeldende og prognosert overskudd av svinekjøtt søker Nortura om å få gjennomføre produksjonsregulerende tiltak gjennom slakting av lett gris (30 – 50 kg) med oppstart i september 2018.

Omsetningsavgiften for kjøtt av svin foreslås økt som en konsekvens av forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, sist endret 22.12.2017, § 2-2, fr. forskrift av 2008-10-22 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer.

Forutsetninger

Forslaget til sats er med forbehold om konsernstyrets godkjenning.

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 27. august 2018

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Tiltaket slakting av lett gris kan gjennomføres i 2018 innenfor en ramme på 34 mill. kroner.
  - a. Hvem ordningen omfatter
Ordningen omfatter slakterier som er registrert og benytter seg av Leveranseregisteret for slakt.
  - b. Tidsperiode
Nortura ved Totalmarked kjøtt og egg fastsetter aktuelle tidsperioder hvor tiltaket kan settes i verk i 2018, i samråd med Landbruksdirektoratet. Totalmarked fastsetter en egen begrensning på antall slakt i de aktuelle tidsperiodene tiltaket er operativt.
  - c. Økonomisk ramme
Den totale rammen for produksjonsregulerende tiltak i 2018 er 34 mill. kroner.
  - d. Informasjon
Totalmarked utformer et felles informasjonsopplegg for hele bransjen slik at alle får god kunnskap om ordningen. Oppstart og avslutning av perioder med tilskudd til slakting av lett gris skal varsles med 1 ukes frist.

- e. Vektintervall og kompensasjon per gris
Kompensasjon per gris gis innenfor vektintervall 17–40 kg slaktevekt (levende vekt ca. 30–50 kg). Kompensasjonen settes fra starten til kr 1 120 per gris. Kompensasjonen skal dekke slakteriets innkjøp av gris og slaktekostnader inkl. offentlige avgifter fratrukket slaktets råvareverdi. Dersom noen av disse kostnadene endres, kan Totalmarked i samråd med Landbruksdirektoratet justere prisen tilsvarende. Endring av sats kan skje på kort varsel.
  - f. Gjennomføring av tiltaket
Totalmarked skal ha løpende oversikt over planlagt slakting av gris med ekstra lave vekter, samt rapporter over faktisk slaktemengde fra alle slakterier som deltar i ordningen.
  - g. Utbetaling, kontroll og dokumentasjon
Landbruksdirektoratet har ansvaret for kontroll av slakterienes søknader og setter krav til søknad om kompensasjon slik at den inneholder nødvendige opplysninger for å kunne gjennomføre kontroller. Landbruksdirektoratet foretar utbetaling til slakteriene etter at søknad er godkjent. Dersom Landbruksdirektoratet finner feil ved gjennomføring av kontroller, kan utbetalingen umiddelbart korrigeres.
2. Satsen for omsetningsavgift for kjøtt av svin settes til kr 2,00 per kg fra mandag 17. september 2018.

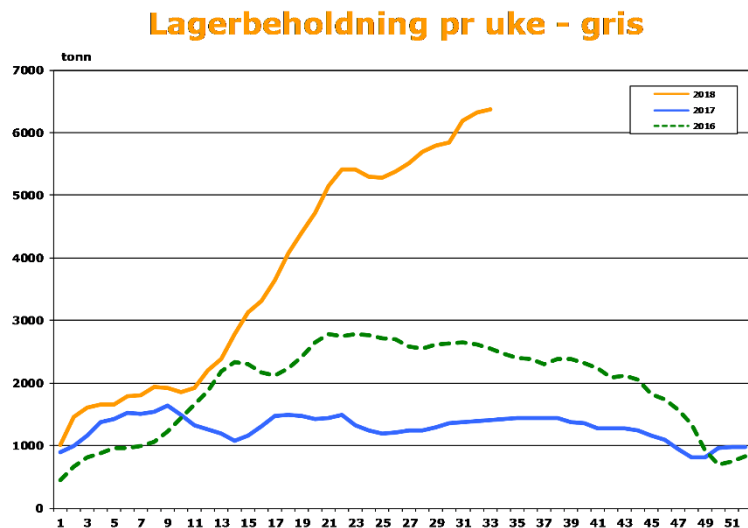
Søknad om kompensasjon for slakting av lett gris

I brev av 27. august 2018 søker Nortura om å få iverksette slakting av lett gris, levende vekt 30-50 kg, tilsvarende slaktevekt 17-40 kg. Bakgrunnen er en svært krevende markedssituasjon for svinekjøtt med stort overskudd. Det ble lagt fram en ny prognose den 5. september som bekrefter at det er behov for tiltak som akutt regulerer tilførselen.

Bakgrunn

Per utgangen av august har lageret vokst til 5970 tonn, altså betydelig mer enn hva prognosen i juni tilsa. Hittil i 2018 har det vært overskudd av gris og innfrysing i de aller fleste ukene. Ved inngangen til året lå det ca. 450 tonn hel gris på reguleringslageret. Lageret av skåret vare er i samme periode redusert fra 540 tonn ved inngangen av året til 390 tonn til slutten av august. Prognosen per 5. september tilsier et overskudd i 2018 på 5800 tonn og på 5400 tonn i 2009.

Figuren under viser lagerutviklingen for gris de tre siste årene:

Nortura har gjennomført en rekke tiltak for å redusere tilførselen av gris:

- (1) engrosprisen ble satt ned med 50 øre fra 2. april 2018. Det ligger an til et prisuttak på kr 1,20 per kg under målpris for året 2018/2019.
- (2) vektgrensa for gris ble justert fra 1. januar 2018 slik at topp-prisen på gris nås på 83 kg. Til sammenligning var tilsvarende grense på 95 kg i 2015.
- (3) smågrisprisen er redusert mer enn det som følger av endringene i engrospris for slakt
- (4) Nortura oppfordret i juni 2018 svineprodusentene om å redusere antall purker med 5 prosent for å skape et lite underskudd, og dermed uttak fra reguleringslager
- (5) ribbetiltak ble satt i gang fra april for å økte tilgangen til norsk ribbe samtidig som eksportkvoten utnyttet mest mulig effektivt. Bransjen er tilbudt å skjære til sammen 1 800 tonn på tiltaket. Dette kan utvides, men foreløpig er det bare gjort avtale om 1 250 tonn.

Eksportkvoten for gris er på 1 897,7 tonn per år. Per medio august er det eksportert ca. 800 tonn. Av dette er ca. 350 tonn hel gris som en har vært nødt til å løfte ut grunnet holdbarhetsdato. Det øvrige er svinekam og sortering som er levert tilbake til reguleringen etter ribbetiltaket i 2017. Gjenstående eksportkvote i 2018 er ca. 1 100 tonn.

Oppsummert er overskuddet nå større enn det Nortura mener er håndterbart med de eksisterende virkemidlene. Reguleringslageret må ned og for å få i gang uttaket må det være et behov for fryst vare hos aktørene, noe som oppstår først når det er underdekning av ferske slakt i markedet.

Beskrivelse av det foreslåtte tiltaket

Det søkes om bruk av tiltaket for 30 000 lette gris. Det kan gi en effekt i form av reduserte tilførsler på ca. 50 kg per gris som slaktes. Totalt kan det gi en redusert tilførsel på 1 500 tonn.

Med dette tiltaket vil smågrisen bli levert direkte fra smågrisprodusent til slakteriet til samme pris som de ellers ville blitt solgt til slaktegrisprodusent. For slakteriet vil slakting av så lett gris innebære både reduserte salgsinntekter og økte slaktekostnader per kg. Norturas forslag er at dette kompenseres gjennom en sats per gris. Kompensasjon gis til slakteriet beregnet etter innkjøpspris for grisen (livdyrpris smågris) kostnader ved slakting og skjæring og inntekter ved salg av sorteringskjøtt.

Ved slakt på lett vekt vil alt kjøttet på grisen bli produksjonskjøtt. Man unngår da problemstillinger som at stykningsdelene blir for små i forhold til hva industrien og forbruker etterspør. Det vil da imidlertid bli produsert mer sorteringskjøtt enn om den ble slaktet på normalvekt. Siden det er begrenset hvor mye sorteringskjøtt som kan tilføres markedet uten at det oppstår ubalanse, anbefales det å begrense kvantumet. Nortura søker derfor bare om 1 500 tonn, tilsvarende ca. 30 000 griser, selv om prognosert overskudd er betydelig mer.

Landbruksdirektoratet har ansvaret for kontroll av slakterienes søknader og setter krav til søknad om kompensasjon slik at den inneholder nødvendige opplysninger for å kunne gjennomføre kontroller. Landbruksdirektoratet foretar utbetaling til slakteriene etter at søknad er godkjent. Dersom Landbruksdirektoratet finner feil ved gjennomføring av kontroller, må direktoratet kunne korrigere utbetalingen umiddelbart.

Beregning av kompensasjonen

Vektintervallet som skal utløse kompensasjon foreslås å være 17-40 kg slaktevekt, tilsvarende om lag 30-50 kg levendevekt. Det forutsettes at kompensasjonen i utgangspunktet skal dekke hele tapet slakteriet har ved å slakte lett gris. Beregnet ut fra en gjennomsnittlig livdyrpris, pluss kostnadene ved slakting/skjæring og fratrukk for inntekter ved salg av produksjonskjøttet, er kompensasjonsbeløpet beregnet til kr 1 120 per gris.

Det er viktig at kompensasjonen treffer best mulig i forhold til slakteriets reelle kostnader ved å slakte og skjære lett gris. Ved overkompensasjon vil bonden måtte betale en unødvendig høy pris i form av omsetningsavgift. Ved underkompensasjon er det fare for at tilslutningen til tiltaket blir for lav. Ved vesentlige endringer i forutsetningene for beregningen underveis i tiltaksperioden, mener Nortura at man derfor bør vurdere kompensasjonen på nytt og eventuelt endre den.

Med en redusert tilførsel på 30 000 gris, beregnes kostnaden til 34 mill. kroner.

Alternativkostnaden for bonden ved å øke salget med 1 500 tonn gjennom redusert pris, er beregnet til i størrelsesorden 110 mill. kroner. Det er da tatt utgangspunkt i samme priselastisitet som legges til grunn i etterspørselsprognosen, dvs. en etterspørsel som i liten grad påvirkes av prisendringer.

Periode for gjennomføring

Fra slakting av lett gris kommer i gang til effekten i form av reduserte tilførsler slår inn, vil det ta ca. 3 måneder. Slik Nortura vurderer situasjonen per nå, er det mest hensiktsmessig å innrette tiltaket slik at reduksjonen i tilførslene kommer i 1. tertial 2019. Det er for seint å oppnå effekt nå i høst og i desember er det ikke ønskelig med reduserte tilførsler. Det betyr at det er aktuelt med oppstart fra slutten av september. Nortura foreslår at de som

markedsregulator bør ha myndighet til å bestemme hvilke perioder tiltaket skal gjelde innenfor den tids- og kostnadsrammen Omsetningsrådet vedtar.

Markedssituasjonen kan endre seg underveis, samt at det er vanskelig å forutse hvor mye lett gris som vil bli slaktet hver uke og hvor lang tid det vil ta å komme opp i ønsket antall. Derfor bør markedsregulator ha en oversikt over slaktingen på tiltaket, slik at det kan stoppes i rett tid. Det foreslås derfor at slakterier som ønsker å delta på tiltaket leverer ukentlige rapporter til Totalmarked om antall lette griser som er slaktet og planlagt slakting de kommende ukene.

Informasjon

Nortura Totalmarked vil utforme et felles informasjonsopplegg for hele bransjen. Varsling om oppstart og avslutning av ordningen foreslås til en uke.

Gjennomføring av tiltaket

Alle slakterier skal kunne delta i tiltaket. Det går ut et tilbud til alle slakterier hvor de kan melde seg på med et ønsket antall gris. Dersom innmeldingen overgår rammen, kan Totalmarked fordele slakting ut i fra aktørene etter markedsandel. Totalmarked skal ha løpende oversikt over planlagt slakting, samt rapporter over faktisk slakt.

Behov for økt omsetningsavgift

Det omsøkte tiltaket har en kostnadsramme på om lag 34 mill. kroner. Denne kostnaden er det ikke tatt høyde for i budsjettet for omsetningsavgift for 2018. Kostnadene må dekkes inn gjennom økt omsetningsavgift, og Nortura foreslår at satsen for omsetningsavgift på svinekjøtt økes snarest.

Omsetningsavgiften er p.t. kr 1,20 per kg. LMD har fastsatt maksimalsatsen til kr 2,00 per kg.

Nortura foreslår, med forbehold om konsernstyrets godkjenning, at satsen for slaktegris økes opp til maksimalsatsen allerede fra mandag 17. september. Med en slik satsøkning vil tiltaket nærmest være fullfinansiert i løpet av 2018.

Norturas forslag er dermed som følger:

Kjøtt av svin: Fra mandag 17. september 2018: kr 2,00 per kg

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedet for svinekjøtt er preget av stort overskudd. Per 5. september er prognosen 5 800 tonn for 2018 og 5 400 tonn for 2019.

Etter hva Landbruksdirektoratet erfarer og Norturas søknad viser, har det vært iverksatt en rekke tiltak for å dempe tilførselen til markedet. I løpet av 2018 har markedsregulator i stor grad brukt de tilgjengelige reguleringsvirkemidlene for å håndtere overskuddet, uten at det har vært tilstrekkelig for å få markedet i balanse. Det vises til avsnittet «Bakgrunn» over for gjennomgang av tiltak.

Prisfastsetting skal være hovedvirkemidlet for å balansere tilbud og etterspørsel. Som Norturas alternativkostberegning viser, så er etterspørselen relativt uelastiske. Det skal derfor en svært stor prisreduksjon til for at etterspørselen skal øke. Tilbudet er også på kort sikt uelastisk da det er forbundet med et stor andel faste kostnader å produsere, liten alternativ anvendelse av produksjonsapparatet på kort sikt og avviklingskostnader. Markedsregulator har fastsatt engrospris slik at det ligger an til et prisuttak kr 1,20 under målpris.

Nortura opplyser at de foreløpige tall over inseminerte purker tilsier at det er en nedgang i antall mordyr, men nedgangen er ikke tilstrekkelig og det avhjelper ikke den akutte situasjonen. Ribbetiltaket har heller ikke hatt full effekt. Den som skal delta på ribbetiltaket må klare å selge bortimot hele grisen. Reguleringen tar tilbake skinke, kam og sortering («eksportdelene»), men stykningsdeler som nakke og indrefilet tas ikke imot. Disse hoper seg dermed opp på lager hos aktørene og begrenser deres mulighet til å skjære mer gris.

Slakting av lett gris er ett relativt kostbart tiltak. Med en kostnad per gris på 1 120 kroner og anslagsvis 50 kg i redusert tilbud, gir det en pris per kg reduksjon på kr 22,40. Nortura sier også at dette er et tiltak med umiddelbar virkning, men ikke langsiktig, fordi antall mordyr ikke reduseres.

Landbruksdirektoratet er enig med Nortura i at det er en svært prekær situasjon svinenæringen er i og at det trengs tiltak med umiddelbar virkning. Landbruksdirektoratet støtter Norturas søknad når det kombineres med flere tiltak, og da særlig tiltak som vil begrense antall mordyr. Det vises i denne forbindelse også til utredning avlevert 3. september 2018 om endringer i konsesjonsregelverket som, hvis det blir vedtatt, vil begrense produksjonen på litt lengre sikt.

Med hensyn til finansiering, er det behov for ekstra inntekter til finansiering. Det vises her til at det i sak 65/18 om dobling av maksimalt innlegg på reguleringslager av storfe og sak 71/18 og 72/18 om hhv. sau til dyrefôr og til veldedige formål, alle er tiltak som tar en betydelig del av fondet. Tiltaket på sau vil bare delvis bli finansiert inneværende år med økning i omsetningsavgift krevd inn inneværende år. Det er derfor en forutsetning at det omsøkte tiltaket på gris finansieres av økt omsetningsavgift på svinekjøtt. Nortura foreslår at omsetningsavgiften økes til maksimalsats allerede fra 17. september 2018, dvs. til Nortura foreslår at tiltaket finansieres med økning i omsetningsavgiften til kr 2 per kg fra 17. september. Nortura mener at tiltaket da vil være nærmest fullfinansiert inneværende år.

Gjennomføringen av tiltaket vil medføre ekstra kostnader i Landbruksdirektoratet knyttet til saksbehandling, datakjøring mv. Det forutsettes at disse kostnadene dekkes over omsetningsavgiften for kjøtt, i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet anbefaler at rådet vedtar Norturas forslag om å sette i verk slakting av lett gris som et produksjonsregulerende tiltak, da det har en nærmest umiddelbar effekt på en meget krevende lagersituasjon, under forutsetning av at det også vedtas økt omsetningsavgift.

Saksnr.: 081/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - status for arbeidsgruppene	Saksnr.: 17/41657-51

Beskrivelse

Leder for arbeidsgruppene har ansvar for å rapportere til ORs møtere. Arbeidsgruppenes ledere deltar i møtet ved anledning. Septembermøtet avholdes i forbindelse med fagtur og det er ikke naturlig at arbeidsgruppenes ledere deltar. Det er levert korte statusrapporter som ligger som vedlegg.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Forslag til vedtak**

Rapportene fra gruppene tas til orientering.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Rapportene fra gruppene tas til orientering.

Omsetningsrådet ønsker å ha gjennomgang av arbeidet i gruppene på møte 2. november. Omsetningsrådet ber om at leder av gruppene legger frem status og fremdrift i hver arbeidsgruppe.

Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - status for arbeidsgruppene

Det vises til sak 44/18 hvor Omsetningsrådet oppnevnte til sammen 5 arbeidsgrupper.

Skriftlige rapporter fra lederne av gruppene er mottatt sekretariatet og ligger ved som egne vedlegg. Rapportene er unntatt offentlige, jf. Lov-2006-05-19-16, 1. ledd.

Saksnr.: 082/18	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 11.09.2018	Tittel: Møteplan for Omsetningsrådet for 1. halvår 2019	Saksnr.: 17/20070-4

Beskrivelse

I tabellen under foreslås møtedatoer for Omsetningsrådet for første halvår 2019. Møtedatoene er sjekket mot aktivitetskalenderen laget av Norsk landbrukssamvirke.

Dato	Aktuelle saker
Mandag 04.02.2019	Gjennomgang regelverk/ordninger
Torsdag 21.03.2019	Rapport fra prosjektet gjennomgang av regelverk og ordninger. Skal være ferdig 31.03.2019
Torsdag 11.04.2019	Regnskap for 2018 for faglige tiltak, opplysningsvirksomhet og markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse m.m
Torsdag 09.05.2019	Regnskap og årsmelding 2018 (evt. telefonmøte)
Onsdag 19.06.2019	Satser i markedsreguleringen 2019, eventuelle endringer i satser for omsetningsavgift 2. halvår 2019, maksimalsats omsetningsavgift korn 2019/2020. Satser priskompensasjon skilling av egg 2. halvår 2019, m.m.

Møtene holdes i lokalene til Landbruksdirektoratet og starter kl 10:00. Telefonmøter starter kl. 08:30.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2019:

Mandag 04.02.2019 kl. 10:00

Torsdag 21.03.2019 kl. 10:00

Torsdag 11.04.2019 kl. 10:00

Torsdag 09.05.2019 kl. 10:00 (kl. 08:30 dersom telefonmøte)

Onsdag 19.06.2019 kl. 10:00

Møtebehandling

Møte torsdag 11. april ble flyttet til fredag 12. april og møte onsdag 19. juni ble flyttet til fredag 21. juni. Enstemmig vedtak.

Vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 1. halvår 2019:

Mandag 04.02.2019 kl. 10:00

Torsdag 21.03.2019 kl. 10:00

Fredag 12.04.2019 kl. 10:00

Torsdag 09.05.2019 kl. 10:00 (kl. 08:30 dersom telefonmøte)

Fredag 21.06.2019 kl. 10:00